

Opvoedingsgedrag, stress en perceptie van het kind bij ouders van ex-prematuren

Gepubliceerd: 13-03-2007 Laatste bijgewerkt: 10-05-2024

Onderhavig onderzoek heeft tot doel het beschrijven van opvoedingattitudes, disfunctioneel opvoedgedrag laksheid en overreageren, het vermogen om grenzen te stellen en opvoedingsstress bij vaders en moeders van ex-prematuren op vijf-, zes- of...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Neonatale en perinatale aandoeningen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON30551

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

O.S.P.

Aandoening

- Neonatale en perinatale aandoeningen
- Familiale aangelegenheden

Synoniemen aandoening

'aandoening' is niet van toepassing; onderwerp: opvoedingsstijl

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Utrecht

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: opvoeding, opvoedingsgedrag, prematuur, stress

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

attitudes betreffende de opvoeding, vermogen tot stellen van grenzen,
disfunctioneel opvoedgedrag laksheid en overreageren, perceptie van
kwetsbaarheid van het kind

Secundaire uitkomstmaten

n.v.t.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Het aantal kinderen dat te vroeg en/of te licht geboren wordt en dat ondanks hun zware start in leven blijft, neemt toe. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat het met de meeste van deze kinderen goed gaat, maar dat er ook een groep kinderen is die gedragsproblemen ontwikkelt. Tevens blijkt uit onderzoek dat ouders van ex-prematuren moeite met de opvoeding kunnen ondervinden. Een belangrijke vraag in dit verband is of problemen met de opvoeding en opvoedingsstress (deels) samenhangen met factoren die gerelateerd zijn aan de vroeggeboorte.

Over het opvoedingsgedrag van ouders van ex-prematuren in de leeftijd van 5 jaar of ouder is weinig bekend. Ook is er weinig onderzoek gedaan naar de samenhang tussen neonatale medische risico's en opvoedingsstress. Retrospectief ervaren stress (i.e. stress die ouders momenteel ervaren als zij terugdenken aan de gebeurtenissen rond de geboorte van hun kind) zou eveneens van invloed kunnen zijn op opvoedingsstijl en -stress.

De meeste onderzoeken op het gebied van prematuriteit en opvoeding betreffen jonge kinderen (t/m 4 jaar). Er is weinig bekend over de invloed van aan prematuriteit gerelateerde factoren op de opvoeding op latere leeftijd. Bij veel van de gevonden onderzoeken zijn alleen moeders betrokken. Dit terwijl de rol van vaders bij opvoeding van groot belang is.

Doel van het onderzoek

Onderhavig onderzoek heeft tot doel het beschrijven van opvoedingattitudes, disfunctioneel opvoedgedrag laksheid en overreageren, het vermogen om grenzen te stellen en opvoedingsstress bij vaders en moeders van ex-prematuren op vijf-, zes- of zevenjarige leeftijd. Naast het beschrijven van genoemde factoren zal eveneens een aantal specifieke hypothesen getoetst worden aangaande de mate van associaties tussen geboortegewicht, zwangerschapsduur, medische complicaties, retrospectief ervaren stress, huidige lichamelijke gezondheidstoestand van het kind en de perceptie van kwetsbaarheid van het kind enerzijds en anderzijds opvoedingattitudes, disfunctioneel opvoedgedrag laksheid en overreageren, het vermogen om grenzen te stellen en opvoedingsstress bij onderhavige onderzoeksgroep

Onderzoeksopzet

Ouders vullen thuis onafhankelijk van elkaar eenmalig een aantal vragenlijsten in. Deze vragenlijsten worden hen per post toegestuurd. De volgende factoren worden bij vaders en moeders gemeten: attitudes betreffende de opvoeding, vermogen om grenzen stellen, disfunctioneel opvoedgedrag laksheid en overreageren, stressbeleving in de opvoeding, perceptie van kwetsbaarheid van het kind, huidige lichamelijke gezondheidstoestand en retrospectieve stress. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van enkele geboortegegevens, zoals geboortegewicht, duur van de zwangerschap en eventuele complicaties. Beschrijvende statistiek wordt uitgevoerd t.b.v. een beschrijving van de onderzoeksgroep. Significante verschillen tussen scores van vaders en moeders op de afgenomen vragenlijsten worden getoetst met een afhankelijke t-toets. Verder worden Pearson correlaties gebruikt om samenhang te onderzoeken tussen de gemeten variabelen onderling (i.e. correlaties tussen afhankelijke variabelen onderling, tussen onafhankelijke variabelen onderling en tussen afhankelijke en onafhankelijke variabelen). Er wordt gebruik gemaakt van verschillende hiërarchische regressie-analyses om de invloed van 6 predictieve variabelen (zwangerschapsduur, geboortegewicht, medische complicaties, retrospectief ervaren stress, huidige algemene gezondheid van het kind en perceptie van kwetsbaarheid van het kind) in onderlinge samenhang op de vier uitkomstmaten - te weten opvoedingsstress (gemeten met de NOSIK), attitudes betreffende de opvoeding (gemeten met de verkorte vorm van de Opvoedingsgedrag Vragenlijst voor Ouders, CRPR), disfunctioneel opvoedgedrag laksheid en overreageren (gemeten met de Vragenlijst Laksheid en Overreageren) en het ouderlijk vermogen om grenzen te stellen (gemeten met de Limit Setting Schaal) - te onderzoeken (zie ook *Onderzoekspopulatie*).

Inschatting van belasting en risico

Ouders wordt gevraagd eenmalig een zevental vragenlijsten in te vullen. Dit kost hen ongeveer 45 tot 60 minuten in het totaal. De betreffende vragenlijsten

worden beschreven op p. 8 van het onderzoeksprotocol. Betrokken onderzoekers zijn van mening dat meedoen aan onderhavig onderzoek voor de proefpersonen zonder enig risico is.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Postbus 85090
3508 AB Utrecht
Nederland

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Postbus 85090
3508 AB Utrecht
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Vaders en moeders van een kind geboren na een zwangerschapsduur van 30 weken of minder en/of met een geboortegewicht van 1000 gram of minder. Het kind is op 5-jarige

leeftijd in het kader van de landelijke neo-natale follow up in het WKZ onderzocht door een psycholoog van de afdeling Medische Psychologie en Maatschappelijk Werk.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Ouders van kinderen die wegens een ernstige verstandelijk en/of lichamelijke beperking op 5-jarige leeftijd niet gezien zijn door de bij het follow-up onderzoek betrokken psycholoog van de afdeling Medische Psychologie en Maatschappelijk Werk. Het betreft kinderen met cerebrale parese en/of mentale retardatie en/of chromosomale aandoeningen leidend tot een lichamelijke en/of verstandelijke beperking. Deze kinderen worden door de afdeling Neonatologie niet naar de afdeling Medische Psychologie en Maatschappelijk Werk doorgestuurd voor de follow-up en worden uitgesloten van deelname aan onderhavig onderzoek.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Diagnostiek

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 02-04-2007

Aantal proefpersonen: 220

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 13-03-2007

Soort: Eerste indiening

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL15198.041.06